

Høringsuttalelse fra DNT Drammen og Omegn

Tiltaksplan for Hardangervidda villreinområde og Felles sti- og løypeplan for Hardangervidda

Dato: 31. oktober 2025

Kontaktperson:

Simon Torgersen, daglig leder

DNT Drammen og Omegn

E-post: simon.torgersen@dnt.no

Innledning

DNT Drammen og Omegn er én av fem DNT-foreninger som har hytte- og rutenett innenfor Hardangervidda villreinområde. De øvrige foreningene er DNT Oslo og Omegn, Bergen og Hordaland Turlag, DNT Telemark og Stavanger Turistforening (som driver Haukelisetet).

På Østvidda eier og driver DNT Drammen og Omegn de betjente hyttene Solheimstulen, Mårbu og Rauhelleren, samt rutenettet mellom disse. Ved Mårbu og Rauhelleren finnes også selvbetjente hytter utenfor betjent sesong, disse fungerer i hovedsak som sikringshytter. I tillegg drifter vi nødbua Ulvelilægeret mellom Solheimstulen og Rauhelleren. Denne har svært begrenset med overnattende i løpet av et år, men er viktig som en sikkerhet på denne lange ruten.

Vår forening har ansvar for drift og vedlikehold av disse hyttene, samt tilhørende rutenett, inkludert merking, kvisting og vedlikehold av bruer på strekningene som forbinder våre hytter. Dette rutenettet henger sammen med øvrig rutenett på vidda. Vi vil derfor i dette høringssvaret gi tilbakemeldinger knyttet til de delene av hytte- og rutenettet som ligger innenfor vårt ansvarsområde. I tillegg noen avgjørende tiltak som f.eks nedlegging/endring av Lågaros og tilhørende rutenett. For overordnede innspill og felles synspunkter viser vi til DNT sentralt sin høringsuttalelse, samt de andre DNT foreningene.

Vi støtter også uttalelsen til Hyttingen på Hardangervidda

Samtidig med høringen av Tiltaksplan for Hardangervidda villreinområde (heretter TP) har Hardangerviddarådet sendt ut forslag til Felles sti- og løypeplan for Hardangervidda (heretter STP) med samme høringsfrist.

Selv om TP har en bredere innfallsvinkel, omfatter de to planene i stor grad de samme arealene og mange av de samme problemstillingene. Høringsforslagene er imidlertid ikke samordnet. DNT Drammen og Omegn har valgt å gi innspill til begge planene i ett samlet dokument. Dette innebærer at våre kommentarer i noen tilfeller går utover tema som dekkes direkte av STP.

Vi har forståelse for og er enige i ønsket om å bedre leveforholdene for villreinen. Det er helt nødvendig, men mener prosessen ville vært enklere dersom planene ble behandlet i den rekkefølgen som er fulgt i andre villreinområder – det vil si at tiltaksplanen fra Klima- og miljødepartementet (KLD) burde vært vedtatt før øvrige planer ble behandlet.

DNT Drammen og Omegn vil derfor oppfordre Hardangerviddarådet til å avvente endelig behandling av sti- og løypeplanen til tiltaksplanen er vedtatt. En mulighet kan være å behandle og vedta sti- og løypeplanen i to omganger, slik at TP fra KLD er kjent ved sluttbehandlingen. Dette vil bidra til at DNT-foreningene, andre organisasjoner, kommunene og forvaltningen kan forholde seg til et helhetlig og samordnet planverk.

DNT Drammen og Omegn ønsker å bidra til en ansvarlig forvaltning av Hardangervidda, der hensynet til villreinen ivaretas på en kunnskapsbasert og balansert måte. Samtidig må det legges til rette for at allmennheten fortsatt har reell tilgang til fjellet og mulighet til å utøve friluftsliv i tråd med norsk tradisjon. For å oppnå en helhetlig forvaltning er det viktig at alle aktører og brukergrupper som har aktivitet i området, bidrar til å redusere samlet belastning. Vi mener at tiltak bør bygge på dokumentert kunnskap, og at effektene av gjennomførte tiltak må kartlegges og evalueres over tid.

Merknader til Tiltaksplanen (TP) og Sti- og løypeplanen (STP)

DNT Drammen og Omegn har valgt å behandle Tiltaksplanen (TP) og Sti- og løypeplanen (STP) samlet. Planene omhandler i stor grad de samme områdene og problemstillingene, og det er derfor naturlig å se dem i sammenheng. En helhetlig vurdering gir bedre grunnlag for å sikre både villreinens leveområder og en bærekraftig bruk av Hardangervidda.

Overordnede vurderinger

Foreningen støtter målet om å forbedre villreinens leveforhold på Hardangervidda. Samtidig mener vi at tiltakene må utformes slik at friluftsliv, trygg ferdsel og allmennhetens tilgang til fjellet ivaretas. Vi ser at utfordringene er størst på vestvidda, og at tiltak prioriteres der. På østvidda må tiltak tilpasses lavere ferdselstrykk og annen arealbruk av villrein.

DNT Drammen og Omegn ønsker å bidra til en balansert og kunnskapsbasert forvaltning, der tiltak for villreinvern ses i sammenheng med friluftsliv, lokal verdiskaping, jakt/fiske og kulturhistoriske hensyn. Vi støtter reduksjon i motorferdsel, men påpeker at nødvendig transport til drift og vedlikehold av hytter må opprettholdes, gjerne i samarbeid med andre aktører for å redusere samlet belastning. Vi påpeker også at nødvendig nyttetransport for andre aktører som grunneiere m.m må være mulig.

Vi støtter også en tydelig evaluerings- og kunnskapsinnhenting i planene, slik at effektene av tiltak kan måles og justeres over tid.

Tilgang, ferdsel og ruter

- Adgangen til Synken må opprettholdes. Dersom denne begrenses vesentlig, vil det få store konsekvenser for fergedriften til Mårbu og dermed for Mårbu turisthytte og rutenettet ellers på østvidda. Avbøtende tiltak som f.eks buss eller «samlet» kjøring kan vurderes.
- Veien til Tinnhølen må bestå, minst som driftsvei for hytter og bruksrettighetshavere i området. Avbøtende tiltak som f.eks buss eller «samlet» kjøring kan vurderes.
- Lågaros er svært viktig for rutenettet på Hardangervidda. Den er kun omtalt i STP, ikke i TP, og bør kunne bestå med redusert åpningstid på linje med de betjente hyttene. Samt endringer i rutenettet. Dette vil redusere ferdsel uten å bryte sammenhengen i rutenettet.

DNT Drammen og Omegn støtter alternativt forslag i STP hvor deler av både ruta Lågaros-Rauhelleren og Lågaros-Mårbu flyttes til Vegarhovdslepa. (Slepa mellom Solheimstulen og Bjornesfjorden)

- Ruten Imingfjell - Solheimstulen støttes lagt om til slepa mellom Vikstul og Solheimstulen. Dette gjelder både sommer og vinter.
-

Åpningstider og sesongavgrensning

DNT Drammen og Omegn mener det er avgjørende å sikre forutsigbare og balanserte åpningstider. Vi foreslår følgende:

- **Åpningstid vinter.** Påske pluss 14 virkedager plassert avhengig av når påsken er.
- Sesong tidligst fra og med første uken i mars
- Transport og stikking av løypene slik at det er formålstjenlig i forhold til lokale vær og føreforhold.
- **Åpningstid sommer:** Fra helgen før 01. juli til helgen før 15. September.
- **Generelt:** Åpningstider for selvbetjente hytter samordnes og blir lik som de betjente. For DNT Drammen sine selvbetjente vil det si at de er stengt hele året, men fortsatt fungerer som sikringshytte/avlastning for de betjente hyttene Mårbu og Rauhelleren i deres åpningstid.
- Solheimstulen ligger utenfor villreinens leveområde og vil utvikles som basehytte med egne åpningstider utover ovennevnte. Fokus på aktivitet på og rundt hytta.

Formidling, informasjon og brukerstyring

Informasjon og formidling er blant de mest kostnadseffektive virkemidlene og minst inngripende for å redusere forstyrrelser på villrein.

DNT Drammen og Omegn foreslår derfor at tiltak knyttet til informasjon, veiledning og holdningsskapende arbeid styrkes.

Vi støtter og ønsker å videreutvikle DNTs villreinformidlingsprosjekt, som i sommersesongen 2025 nådde over 2000 gjester. Prosjektet har vist stor verdi både for bevisstgjøring og kunnskapsdeling blant turfolk og hyttefolk og kan videreføres som et sentralt tiltak i planens oppfølging. Dette i tillegg til kurs for ansatte, turledere m.m i DNT.

Markedsføring og ruteprioritering

DNT må kunne markedsføre ruter og hytter som er lovlig åpne. Spesielt de som har beliggenhet i områder som er beskrevet at tåler den menneskelige ferdselen. Eksempel Trekanten på Hardangervidda. Dette bidrar til å kanalisere ferdselen og redusere presset på mer sårbare deler av vidda.

Oppfølging og videre prosess

Det er betydelig usikkerhet knyttet til hvilke konsekvenser de ulike planene for Hardangervidda vil få. Når flere omfattende planer utarbeides og behandles parallelt, øker kompleksiteten og gjør det enda vanskeligere å forutsi hvordan tiltakene vil påvirke både villreinens leveområder og friluftslivet. Effektene vil først vise seg over tid, og det er derfor

avgjørende med trinnvis utrulling av tiltak, løpende evaluering og mulighet for justeringer underveis.

Tiltaksplanen (TP) og Sti- og løypeplanen (STP) må ses i sammenheng og behandles i riktig rekkefølge. Vi anbefaler derfor at endelig behandling av STP avvendes til TP er vedtatt, slik at tiltakene kan samordnes.

Avslutning

DNT Drammen og Omegn ønsker å bidra aktivt til en kunnskapsbasert og balansert forvaltning av Hardangervidda, der både villreinens behov og friluftslivets interesser ivaretas. Vi støtter innspillene fra DNT sentralt og de øvrige DNT-foreningene, samt hyttingen og understreker betydningen av en helhetlig tilnærming.

For DNT Drammen og Omegn

Daglig leder Simon Torgersen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Simon Torgersen', is written over a horizontal line.